

מס' הנוהל:	שם הנוהל: נוהל הסרת עיקול ברישום – רכב נכה	מדינת ישראל רשות האכיפה והגבייה המרכז לגביית קנסות

המרכז לגביית קנסות

נוהל הסרת עיקול ברישום רכב נכה

1. כללי

- 1.1 הגדרת הנחיות לבחינת בקשת חייב להסרת עיקול ברישום על "רכב מזכה" כהגדרתו בחוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993.
- בחוק זה, "רכב מזכה" - רכב שלגביו הוכיח הנכה, להנחת דעתה של רשות הרישוי, כי הוא עומד לשימושו האישי דרך קבע. (להלן- "רכב נכה"). היינו, רכב שהוגדר ככזה, ברשות הרישוי.
- 1.2 נוהל זה נועד להסדיר דרכי פעולה כאשר חייב פונה להסרת עיקול על רכב נכה ויש לו חובות במרכז אשר לא פעל להסדירם בהתאם להוראות הדין.

2. המסגרת החוקית

- 2.1 חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 (להלן- חוק המרכז).

3. מטרה

- 3.1 לקבוע נוהל עבודה והנחיות בעניין בקשת חייב במרכז להסרת עיקול ברישום שהטיל המרכז על רכב המוגדר כ"רכב נכה", בשל צורך רפואי או בשל צורך להחלפת רכב.

4. הגדרות

- 4.1 "רכב נכה" - רכב נכה הוא רכב כהגדרתו במערכות רשות הרישוי, וכאמור בסעיף 1.1. לנוהל זה.
- 4.2 עיקול על "רכב נכה" - הליך עיקול ברישום של הרכב שמבוצע בממשק מול משרד הרישוי לפי סמכויות המרכז הקבועות בסעיף 3 לחוק המרכז ובסעיף 4 לפקודת המסים (גביה). העיקול ברישום במשרד הרישוי אינו מאפשר דיספוזיציה ברכב.
- 4.3 נסיבות חריגות - נסיבות מיוחדות שעל החייב להציג לתמיכה בבקשתו להסרת העיקול או לצורך רכישת רכב נכה חלופי, ובכלל זה, אינדיקציות המעידות על הצורך הרפואי להסרת העיקול/החלפת הרכב, החמרה במצב רפואי של החייב הנכה, רכב נכה על שם קטין נכה; רכב נכה שניזוק ומצריך החלפה דחופה ועוד.

המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות	נושא הנוהל: נוהל הסרת עיקול ברישום – רכב נכה	מס' הנוהל:	תאריך עדכון:	עמודים: 2 מתוך 4

5. מדיניות:

5.1 עיקול רכב ברישום מהווה הליך גבייה משמעותי מכיון שהוא מניע את החייבים לשלם את חובם או להיכנס להסדר תשלומים מול המרכז וזאת כדי שתתאפשר מכירת הרכב המעוקל. רכבים המוגדרים "רכב נכה", כאמור לעיל, ניתנים לעיקול ברישום בכדי שיהוו בטוחה לתשלום החוב במרכז, אולם אין לבצע הליך תפיסה שלהם.¹

5.2 הסבת עיקול מרכב אחד לרכב אחר אינה אפשרית באופן גורף, וזאת משום שהיא מסכלת את גביית החוב והיא נוגדת את תכלית העיקול. עם זאת, לכלל זה ישנם חריגים שיפורטו להלן.

6. שיטת עבודה

6.1 עם הגשת בקשה להסבת עיקול רכב ברישום מרכב נכה אחד לרכב נכה אחר על ידי החייב או בא כוחו/אפוטרופוס, ידאג תחום פניות לשלוח לחייב מכתב "מידע למבקש הסבת עיקול רכב ברישום מרכב נכה אחד לרכב נכה אחר". אם יש בפנייה הנמקות ומסמכים התומכים בפניה, במידה המאפשרת קבלת החלטה אין צורך בשליחת מכתב זה (להלן - **נספח ה'**).

6.2 לאחר הגשת הבקשה, יועבר הטיפול למנהלת תחום גבייה.

6.3 אם החייב הגיש בקשה ובה נימוקים כמפורט להלן, המצדיקים הסבת העיקול לרכב חדש, ובכלל זה שינוי במצבו הרפואי המחייב שימוש ברכב שונה, רכב שניזוק באופן המקשה על השימוש בו ומצריך החלפה אובדן הרכב הישן בתאונה (טוטל לוס), גניבת הרכב הישן, גידול במספר הילדים הקטינים המחייב רכב גדול יותר או כל סיבה אחרת – מנהלת תחום גבייה תאשר את השינוי בלי קשר להסדר תשלומים וזאת במטרה להבטיח את חופש התנועה של החייב.

6.4 אם לא פורטו נסיבות מיוחדות, תתאפשר הסבת עיקול הרכב רק באחד מהמקרים הבאים:

6.4.1 כניסה להסדר חוב ותשלום ראשוני גבוה בהתאם להסדר החוב ככל שמדובר בהסדר שהתשלום הראשון בו גבוה כתנאי לקיומו.

6.4.2 אם נקבע הסדר חוב בו תשלומים זהים ורצופים, תשלום של לפחות מחצית מסכום החוב הכולל במרכז בהתאם לאישור מראש של מנהלת תחום גבייה. בהסדר של תשלומים שווים יובהר כי ניתן לשלם את מחצית מסכום החוב בתשלומים כפי שנקבע או בתשלום אחד שאחריו תתאפשר הסבת העיקול.

6.5 במקרים שבהם יש לחייב מעל 20 תיקים או שלחובתו קיים תיק פיצוי לנפגע עבירה או שיש לחייב חובות בסכום מעל 100,000 ₪ - הבקשה תועבר להתייעצות עם מנהל המרכז.

6.6 ההחלטה תועבר לתחום פניות הציבור ותישלח למבקש.

¹ בג"ץ 522/20 שורץ נ' המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות (18.6.2020), נבו.

המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות	נושא הנוהל: נוהל הסרת עיקול ברישום – רכב נכה	מס' הנוהל:	תאריך עדכון:	עמודים: 4 מתוך 4

מנהל תחום שיטות ותהליכי עבודה

חתימה _____ תאריך _____

מנהל תחום מקצועי _____

חתימה _____ תאריך _____

אישור הנוהל בתאריך :

מנהל המרכז לגביית קנסות דורון תשתית	מנהל תחום מקצועי איריס פדרו	מנהל תחום שיטות ותהליכי עבודה

נספח ה'- מסמך מידע למבקש ביטול עיקול ברישום שהוטל על רכב נכה

מידע למבקש הסבת עיקול רכב ברישום מרכב נכה אחד לרכב נכה אחר

בהמשך לפנייתך להסבת עיקול רכב ברישום מרכב נכה אחד לרכב נכה אחר הרינו להודיעך:

1. מטרת העיקול שהוטל על רכב הנכה היא להניע את החייב לשלם את חובו טרם נקיטת הליכים נוספים ולכן לא תתאפשר הסבת העיקול ללא תשלום החוב או כניסה להסדר תשלומים ועמידה בחלקו כפי שיקבע.
2. במקרים חריגים ובהם החלפת רכב הנכה נובעת מאילוצים רפואיים או נסיבות מיוחדות (הרעה במצב, התאמות מיוחדות ברכב, גידול במספר הילדים הקטינים במשפחה המחייב רכב גדול יותר, אובדן הרכב בשל תאונה, גניבה וכ"ד) תתאפשר הסבת העיקול מרכב נכה אחד לרכב נכה אחר וזאת כדי לשמור על יכולת הניידות של הנכה. אין בכך משום הסכמת המרכז לאי-תשלום החובות שנצברו לחובת החייב ועליו לדאוג לשלם אחרת יינקטו נגדו הליכים נוספים.
3. בפנייתך למרכז עליך לציין את הסיבה לצורך בהחלפת הרכב, לצרף מסמכים מתאימים כגון אישור רופא, אישור משטרה על גניבה, אישור חברת הביטוח על אובדן הרכב (יש לצרף מסמך התומך בטענה בגללה אתה מבקש כי יוחלף הרכב).
4. מובהר, החלפת רכב נכה אחד רק בשל רכישת רכב נכה חדש בהתאם לזכאות אחת לתקופה, לא תהווה עילה מוצדקת כשלעצמה להסכמת המרכז להסרת העיקול מהרכב הקודם ולהסבת העיקול לרכב חדש.
5. ככל ואין נסיבות המצדיקות הסבת העיקול לרכב חדש, תוכל להגיש בקשה להסדר תשלומים וככל ותעמוד בהסדר או בתשלום ראשוני כפי שייקבע, תישקל הסבת העיקול לרכב חדש.
6. יובהר כי בכל מקרה, גם אם מתקיימת סיבה כאמור בסעיף 2, המאפשרת הסבת העיקול, רצוי כי תפעל להסדרת החוב.
7. ככל שתבקש דיון נוסף ביחס להחלטה שתינתן על ידי מנהלת תחום גביה, באפשרותך לשלוח בקשה חדשה ומפורטת למנהל המרכז לגביית קנסות.